

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Hoofredactie: G. H. Waage, Prof. Pieter Willemsstraat 41, Maastricht, Telefoon 3605. **Mederedacteurs:** Jos. Cremers, Looiersgracht 7, Maastricht, Tel. 2294. **Dr. H. Schmitz S. J.**, Ignatius College, Valkenburg (L.), Telef. 35. **R. Geurts**, Echt. **Penningmeester:** ir. P. Marres, Villa „Rozenhof“, St. Pieter-Maastricht, Postgiro 125366 ten name v.h. Nat. hist. Gen., Maastricht. **Drukkerij v.h. Cl. Goffin**, Nieuwstr. 9, Tel. 2121.

Versijnt **Vrijdags** voor de Maand. Vergad. van het Natuurhistorisch Genootschap (op den eersten Woensdag der maand) en wordt aan alle Leden van het **Natuurhistorisch Genootschap in Limburg** gratis en franco toegezonden. Prijs voor niet-leden f 6.00 per jaar, afzonderlijke nummers voor niet-leden 50 cent, voor leden 30 cent. Jaarl. contributie der leden f 3.50. Auteursrecht voorbehouden.

INHOUD: Aankondiging van de Maandelijksche Vergadering op Woensdag 6 Juli a.s. — Nieuw Lid. — Verslag van de Jaarvergadering op den tweeden Pinksterdag, 6 Juni 1938, gehouden in Hôtel Storms te Roermond. — **E. M. Kruytzer**. Bezoek van het Natuurhistorisch Genootschap aan „De Bedelaar“ op 6 Juni 1938. — **Prof. Dubois**. Dankbetuiging. — **Drs. Fop. I. Brouwer**. Het broedparasitisme van onzen Koekoek (*Circulus C. canorus* L.) (Vervolg). — **Dr. J. F. Steenhuis**. Het voorkomen van *Terebratula grandis* Blumenbach 1803, *Lingula dumortieri* Nyst 1844 en *Sphenotrochus intermedius* Von Munster 1826, in het Nederlandsch Midden-Plioceen, alsmede de geschiedenis der naamgeving. (Slot).

DE MAANDELIJSCHES VERGADERING

zal plaats hebben op **Woensdag 6 Juli a.s.**,
's namiddags te 6 uur precies in het Museum.

NIEUW LID.

Mr. P. Reymer, Burgemeester van Roermond.

VERSLAG VAN DE JAARVERGADERING OP 2DEN PINKSTERDAG 6 JUNI 1938,

GEHOUDEN IN

HÔTEL STORMS TE ROERMOND.

Aanwezig de dames: P. Rijk-Pauw, C. Westerveld-Rijk, S. Retera-Corten, J. Corten, Nypels-Pagnier, v. d. Broek, Lückner, v. Wersch, en de heeren: Jos. Cremers, P. Reymer, L. v. Vuuren, J. Souren, L. v. Oppen, J. Bemelmans, H. Houben, H. Heyen, F. Busch, J. Nypels, L. v. Wersch, H. Lintjes, J. v. Wersch, E. Lückner, J. Rijk, F. Westerveld, A. v. d. Boorn, C. Verschuren, G. v. d. Boorn, M. v. d. Boorn, P. v. d. Linden, C. Buckman, D. v. Schaïk, H. Kortebos, H. Kortebos Jr., H. v. d. Broek, F. v. Rummelen, L. Grosier, Ed. Kruytzer, R. Geurts, M. Mommers, J. Groenen, H. Hennekens, H. Paulussen, H. Goffin, D. v. d. Gugten, L. Grégoire, H. Leufkens, E. Courrech-Staal en G. Waage. Een aantal handteekeningen op de presentielijst zijn onleesbaar.

Te kwart voor elf opent de Voorzitter de vergadering.

Dames en Heeren. Tot mijn liefste literatuur behoren ingezonden stukken. Er gaat leering van uit. Zoo las ik laatst, dat een slecht bezochte vergadering een bewijs was, dat het Bestuur zijn plicht niet deed. Neen, zegt een ander, de leden vertrouwen het Bestuur zoo, dat ze meenen niet aanwezig te hoeven zijn op een vergadering. Als ik nu 't groote aantal deelnemers hier zie, concludeer ik er niet uit, dat de leden meenen, dat 't Bestuur zijn plichten niet goed nakomt. Ik verheug me hartelijk over Uw aanwezigheid. Een bonte mengeling is hier aanwezig. De geestelijke stand is goed vertegenwoordigd, magistraten, afgetreden en in functie zijnde, bewijzen ons de eer hier aanwezig te zijn, militairen, vertegenwoordigers van hooger-, middelbaar- en lager onderwijs, medici, kooplui, de pers en niet te vergeten een aantal dames, U allen uit verschillend beroep en stand, zijt hier aanwezig, als leden van ons Genootschap. Ik heet U hartelijk welkom.

U, Mijnheer de Burgemeester dezer gemeente, zeggen we dank voor U zoo gewaardeerde aanwezigheid. In Roermond staan kunsten en wetenschappen in hoog aanzien. De tegenwoordige Burgervader weet, evenals zijn voorgangers, dat kunst en wetenschap door de overheid dienen te worden gepatroneerd.

Professor van Vuuren, dat U uit Utrecht hierheen zijt gekomen, verheugt ons allen zeer. We danken U voor Uw aanwezigheid, waarin we opnieuw zien een uiting van medeleven en belangstelling in ons Genootschap.

Monseigneur v. Gils ook U een woord van dank voor Uw aanwezigheid hier. Al meerdere malen heeft U blijken van belangstelling gegeven in ons werk.

't Is een goede gewoonte lief en leed van ons

Genootschap in onze vergaderingen te deelen. Ons Bestuurslid J. Beckers vierde kort geleden zijn 40-jarig artsjubileum. Ook van deze plaats nog onze gelukwensen. Moge hij nog vele, vele jaren in opgewektheid zijn onderzoekingen op archaeologisch gebied kunnen voortzetten.

Onze Penningmeester, de heer Marres, herdacht vorige week zijn 25-jarig huwelijksfeest. Ook de heer en mevrouw Marres onze hartelijke gelukwensen.

En nu het leed.

Zaterdag 1.1. werd ter ruste gedragen ons lid Mr. Frees. Het past ons hier dank te zeggen voor alles wat de heer Frees, als eerste secretaris van ons Genootschap, heeft gedaan. In de eerste moeilijke jaren van oprichting en steun zoeken heeft hij, punctueel zooals in alles, zeer veel werk verzet. Zijn herinnering zal ons dierbaar blijven.

Hiermede, Dames en Heeren, verklaar ik deze Jaarvergadering voor geopend.

De Secretaris brengt het volgende verslag uit.

Zooals Cato eens met regelmaat herhaalde: „Carthago moet verwoest worden”, zoo herhaalt Uw Secretaris op iedere Jaarvergadering: „Het Jaarverslag kan kort zijn”. Niet omdat er zoo weinig in ons Genootschap omgaat, maar omdat op elke vergadering, die den eersten Woensdag van de maand gehouden wordt, lief en leed van ons Genootschap wordt besproken en medegedeeld in de verslagen, die de leden in het Maandblad thuis krijgen.

Het aantal leden bedraagt thans 360, een getal, waar we niet ontevreden over zijn, maar dat we toch gaarne hooger zagen. Het Genootschap heeft voor Rijk en Provincie groote verdiensten. Verdwenen vroeger waardevolle collecties uit ons Gewest, omdat hier niet voldoende belangstelling bestond, thans is de toestand geheel anders. In de hoofdstad van onze provincie bestaat thans een Museum, dat er wezen mag. Hierop is menige gewestgenoot terecht trotsch. Veel trotscher kon hij wezen, indien hij kon zeggen: „Daaraan heb ik naar beste krachten bijgedragen, want ik ben lid van 't Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.” Ook in deze tijden kan de contributie van f 3.50 per jaar toch geen overwegend bezwaar vormen. Ik doe op U, leden van dat Genootschap een beroep, tot werving van nieuwe leden.

In de samenstelling van het Bestuur kwam dit jaar geen verandering. Het Bestuur vergaderde verscheidene keeren. In de laatste vergaderingen werden buitengemeen belangrijke besluiten genomen en plannen uitgewerkt. Hangende deze kwestie kan het Bestuur hierover thans geen verdere mededeelingen doen. Plannen voor de noodige wijzigingen der statuten voor de verlenging der Koninklijke Goedkeuring zijn in voorbereiding.

Onze Onder-Voorzitter, de heer Grossier, vertegenwoordigt het Genootschap in de Provinciale Schönheidscommissie, de heer Kruytzer in de Streekplannencommissie voor Midden-Limburg, de heer Beckers in de Contactcommissie inzake Natuurbescherming, 5 Bestuursleden zijn tevens lid van het Limburgsch Landschap, terwijl de Secretaris

optreedt als secretaris van de Adviescommissie, ingesteld door het Limburgsch Landschap.

Dat aan Natuurbescherming inderdaad door ons Genootschap wat wordt gedaan, al is een belangrijk deel van deze taak overgenomen door het Limburgsch Landschap, moge blijken uit het feit, dat we in samenwerking met de Ned. Botanische Vereeniging en het Limburgsch Landschap een terrein huurden, om zodoende de eenige groeiplaats van een bepaalde plant voor mogelijke vernietiging te behoeden.

Een verheugend drukke correspondentie werd met talrijke personen en wetenschappelijke instituten onderhouden. Waar we aanklopten om inlichtingen of hulp, steeds werd het ons Genootschap graag gegeven. Van zijn kant ook heeft het Genootschap, waar mogelijk, aan alle vragen om inlichtingen, met genoegen voldaan.

Het Maandblad verscheen regelmatig met een keur van bijdragen. Met de opmerkingen de vorige jaarvergadering gemaakt in zake populaire bijdragen, hebben we zooveel mogelijk rekening gehouden. De Hoofdredacteur heeft in de Maandelijksche vergaderingen eenige biologische problemen, die in ruimen kring belangstelling trekken, uitvoerig besproken en hiervan in de verslagen een zoo goed mogelijk verslag gegeven in de hoop, hiertoe iets bij te dragen tot popularisering. In hoeverre deze pogingen zijn geslaagd, laat hij aan de leden over. Echter de Hoofdredacteur, die ook Secretaris is, kan niet regelmatig voor dergelijke bijdragen zorgen. Hulp in deze is zeer welkom.

Ik moge dit korte verslag eindigen met den wensch, dat het ons Genootschap ook in het komende jaar goed moge gaan. Het komende jaar zal een jaar van verandering worden. Moge kortzichtigheid niet oorzaak worden, dat aan het Genootschap veranderingen worden opgedrongen, die noch het Bestuur, noch de leden wenschen en die het cultureele werk door ons Genootschap ernstig zouden benadeelen.

De Voorzitter dankt den heer Waage voor 't vele werk ook dit jaar weer door hem gedaan in zijn dubbele functie van secretaris en hoofdredacteur.

De heer Nypels krijgt vervolgens 't woord.

Verleden jaar vroeg ik op de Jaarvergadering meer populaire bijdragen op te nemen. Ik acht het mijn plicht de Redactie dank te betuigen voor de tegemoet komende houding in deze, want de aantrekkelijkheid van ons Maandblad is zeker verhoogd, doordat aan mijn verzoek werd voldaan. De heer Waage heeft een aantal belangwekkende onderwerpen behandeld, ik denk aan den vogeltrek, de bisamrat, albinisme, terwijl ook de bijdragen van de heeren Bels en van Schaik genoemd moeten worden. Bijzondere aandacht trok zeker de studie van den heer De Wever over Viscum. 't Was prachtig geïllustreerd en ik zou willen zeggen: „Redactie ga zoo door”. De groote pers heeft 't afgeloopen jaar ook meer notitie genomen van onze publicaties en dat is zeer zeker ook van veel beteekenis.

Mgr. v. Gils spreekt de schare toe bij de Munsterkerk.

hem heusch niet wordt verwend met complimenten. Ons Maandblad is goed en ik persoonlijk zeg dan alleen maar wat, als er iets aan te merken valt.

Bij afwezigheid van den **Penningmeester**, leest de Secretaris het financieele verslag over 1937 voor. Tot leden der kascommissie worden benoemd de heeren Houben en Kortebos.

De heer v. **Oppen** zegt, dat de Voorzitter bij de toelichting tot 't financieele overzicht hoopte, dat 't batig saldo weer omhoog zou gaan. Hij is het hier mede niet eens. Het Genootschap moet geen gelden oppotten, maar uitgeven voor aankoop materiaal. Dat brengt leven in 't Genootschap en... dan kan 't Genootschap, aankloppend om steun, zich inderdaad arm toonen.

De Voorzitter zegt, dat hij het hiermede volkomen eens is. Een zuinige penningmeester dient echter ook gewaardeerd te worden en dies brengt hij den heer Marres dank voor 't goede beheer der gelden. Hij zou echter en dit was zijn bedoeling, gaarne zien, dat 't bedrag aan contributies hooger werd. Dat beteekent meer leden en vooral aan jongeren, die de open gevallen plaatsen kunnen innemen, hebben we behoefte.

De aftredende Bestuursleden worden bij acclamatie herkozen, wat de Voorzitter doet opmerken, dat hij de herbenoeming dezer oude getrouwen nu nog meer waardeert, daar dit jaar moeilijke beslissingen dienen te worden genomen.

Bij de rondvraag toonde de heer **Ed. Lück** een exemplaar van *Melitaea athalia* Rott. ab. *molpadia* Varin. Deze aberatie, die nieuw is voor Nederland, werd door hem gevangen te Brunssum (8-6-'35). Tevens vroeg hij medewerking van het

De Voorzitter dankt den heer Nypels voor zijn waardevolle woorden, gewijd aan 't Maandblad en hij verheugt zich, dat uit de vergadering een stem opgaat om den heer Waage te danken voor de vele moeiten, die hij zich getroost, vooral, daar de heer Waage door

Na afloop van de vergadering hadden Burgemeester Reymer en Rector Cremers nog veel met elkander te bespreken.

Genootschap en van den Burgemeester, die ter vergadering aanwezig was, ter bescherming van een weijte, de eenige vliegplaats in den wijden omtrek van Roermond van de zeldzame *Lycaena euphemus* Hb. en *L. arcas* Rott.

Mgr. v. **Gils** vraagt medewerking voor de Nat. Tentoonstelling voor Heemkennis onder de jeugd, die in Sept. te Maastricht wordt gehouden. Deze medewerking wordt gaarne toegezegd. Mgr. van Gils is bereid voor het diner de deelnemers aan de Jaarvergadering de Munsterkerk te laten zien, waarvan velen gebruik wenschten te maken.

De **Burgemeester** van Roermond krijgt vervolgens het woord.

Ten zeerste dank ik U voor Uw uitnoodiging, om Uw vergadering bij te wonen, waardoor ik in de gelegenheid ben van naderbij Uw werk te leeren kennen. Het doel van Uw Genootschap is mooi en verdient allen steun en waardeering. Wat Uw Voorzitter heeft gezegd, n.l., dat hier aanwezig zijn vogels van diverse pluimage, heeft me getroffen, want daaruit blijkt,

dat Uw Genootschap bindt, wat vaak gescheiden is. Graag zal ik mij als lid van Uw vereeniging opgeven om daarmee een klein bewijs te geven, hoe zeer ik Uw werk waardeer. Moge Uw Genootschap onder Uw ervaren en sympathieken Voorzitter groeien en bloeien. Ik wensch U een prettige excursie en een aangename herinnering aan Roermond toe. Ik beloof U, 't verzoek van Uw lid, den heer Lück, in aandachtig gehoor te nemen en waar mogelijk, te bevorderen,

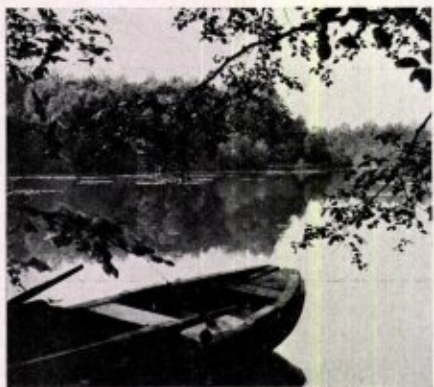
dat de door hem aangeduide plaats worde ontzien.

Prof. v. **Vuuren** zegt hierna 't volgende. Ik dank U voor Uw welkomswoord. Vaak ben ik met mijn studenten door

Uw Genootschap alervriendelijkst ontvangen in 't Museum, waarvoor ik, het blijkt uit mijn bezoeken met mijn leerlingen, groote bewondering heb. Dat deze bezoeken de laatste jaren wel eens uitbleven, lag niet aan mijn verflauwde belangstelling voor

In een uitstekende autobus werd de rit gemaakt.

Het mooie ven
„De Groote Bedelaar”.

Uw werk,
maar aan
overdrukke
werkzaam-
heden. Ik
heb dezen
dag er echter
van afgeno-
men, om weer
eens in Uw
midden te
zijn en te ge-
nieten van 't
schoone, wat
Limburg
biedt en van
Uw blijheid.

De Voor-

zitter zegt den verschillenden sprekers dank en sluit de vergadering.

Na de officiële zitting begaf een groot deel der tochtgenooten zich naar het Munsterplein en 't illustre Maria-Munster. Ons medelid, Dr. van Gils te Roermond, gaf een historisch overzicht van de abdij en de abdijskerk. Spreker zette den oorsprong van het oude graafschap Gelre uiteen en wees er op, dat Graaf Gerard III van Gelre, Roermond tot hoofd- en woonstad maakte. Het Maria-Munster zou dan grafelijke grafplaats zijn. Dit is het in den oorsprong ook geweest, doch later is Gelre — door den slag van Woeringen — naar het Noorden verdrongen.

Het diner had een allerprettigst verloop en verschillende sprekers voerden hierbij het woord. De heer Waage deelde mede, dat de Voorzitter 12 Juni e.k. 65 jaar zal worden. Dit beteekent voor hem, heengaan als Ambtenaar-Conservator. Dit zou een zeer, zeer groot verlies zijn voor ons Genootschap en daarom zal 't Bestuur pogingen in 't werk stellen om den Conservator te behouden.

Na 't diner werd door 60 deelnemers in 2 uitstekende autocars de rit gemaakt naar 't Buitengoed van Prof. Dubois, die ons persoonlijk een welkom toeriep en met de deelnemers het geheele terrein afliep. Voordat deze wandeling begon, gaf Prof. Dubois een uiteenzetting omtrent het ont-

Prof. Dubois geeft voor de excursie een uiteenzetting.

staan van het ven. Een uitvoerig verslag van deze uiteenzetting vindt U in dit nummer van de hand van den heer **Kruytzer**. Prof. Dubois was zoo vriendelijk enkele onzer zijn, in 1937 gereed gekomen, vleermuizentoren te laten zien. Het hooge bouwwerk, van baksteen opgetrokken, heeft boven in nestelgelegenheid voor uilen en torenvalken, een verdieping lager voor zwaluwen, terwijl 't grootste gedeelte als verblijfplaats voor vleermuizen is bestemd. Een stookgelegenheid zal 's winters den toren kunnen verwarmen. Wanneer de versche kalklucht verdwenen zal zijn, zien we met belangstelling naar de resultaten van deze pogingen uit.

Nadat de Voorzitter Prof. Dubois allerhartelijkst had bedankt voor de ontvangst, uiteenzetting en geleide, steeg het gezelschap weer in, om gebracht te worden naar St. Elisabeth, het landgoed van den heer Geenen.

Mgr. v. Gils vertelde hier het volgende.

't Klooster behoorde eens aan de Cautlieten, een in ons land verder onbekende orde. Dirk van Horn was op zijn terugtocht van Sint Jacob van Com-

Onze Voorzitter dankt Prof. Dubois.

postella ziek geworden en liefderijk door de Cautlieten-monniken verpleegd. In zijn graafschap wenschte hij — 1212 — een klooster dezer orde. Later — 1435, — ging het over aan de Windesheimers, tot de Fransche revolutie ook deze vromen verdreef en hun klooster werd verkocht. 1801. Spreker wees op een eigenaardig geschrift, den „Ortus en progressus” der Karthuizerorde, waarin 'n zonderling bericht over St. Elisabeth voorkomt. Pogingen zijn in 1599 gedaan om 't klooster op te heffen en de inkomsten te besteden voor 'n college te Maeseyck; zij mislukten.

Op St. Elisabeth zijn nog bouwkundige sporen van de oude stichting.

De heer **Kruytzer** bracht ons bij een Doodsbeenderen- of Geweiboom, *Gymnocladus dioica* K., een sierboom uit Canada. Dezen boom treffen we ook in de parken te Aalbeek en Amstenrade. Buitengewoon mooi was 't forsche exemplaar van *Juglans nigra* L., de Zwarte Noteboom, afkomstig uit N. Amerika.

Vervolgens splitste het gezelschap zich in tweeën. Een gedeelte ging onder leiding van den

heer **Mertens** door het Leudal, een ander deel onder leiding van den heer **Kruytzer** door het dal van de Zelsterbeek.

De heer **Verschuieren** uit Roermond en de heer **Mertens** uit Nunhem verstrekten ons de volgende opgave van planten, gevonden in 't Leudal en 't dal van de Zelsterbeek. Een keuze uit de vele planten volgt hier.

Lycopodium clavatum, *L. inundatum*, *L. complanatum* s. sp. *chamaecyparissus* Asch., *Eupteris aquilina*, *Athyrium Filix femina*, *Osmunda regalis*, *Asplenium Ruta muraria*, *A. Trichomanes*, *Blechnum spicant*.

Phyteuma spicatum, *Polygala serpyllifolia*, *Chrysplenium alternifolium* en *C. oppositifolium*, *Helleborina latifolia*, *Aristolochia clematitis*.

Van de fungi werden waargenomen *Amanita junquillea* en *Coprinus radians*. Op *Polygonum bistorta* komt in 't Leudal een niet algemeene fungus n.l. *Ovularia bistortia* voor.

Door de goede zorgen van de heeren **Mertens** en **Wijnhoven** uit Nunhem was een prachtige brug geslagen over de Leubeek en zoo konden de deelnemers zich verzamelen in 't landelijke herbergje aan den voet van den heuvel, waarop het St. Servaaskapelletje en de St. Servaasbron gelegen zijn.

Hier hebben de deelnemers zich aan in vloei-baren en vasten vorm verkeerende versnaperingen tegoed gedaan en hier dankte onze Voorzitter allen, die tot het welslagen van dezen dag hadden bijgedragen.

De deelnemers waren opgetogen over 't prachtige weer, de overmoedige natuur, de prettige geest en de goede organisatie.

BEZOEK VAN HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP AAN „DE BEDELAAR” OP 6 JUNI 1938.

De Pinksterexcursie van dit jaar had als eerste punt van het programma: Bezoek aan „De Bedelaar”, het interessante buiten van Prof. Dr. Eug. Dubois. Dit landgoed is gelegen aan den weg Roermond-Heythuizen, ingang direct voorbij den spoorweg Roermond-Weert, rechts van den weg, onder de gemeente Haelen. Het terrein is van 1906 tot 1936 in bezit gekomen van Prof. Dubois, en is afkomstig van de uitgestrekte eigendommen van wijlen baron Charles de Keverberg. 't Is ca. 40 ha groot en behoorde oorspronkelijk tot de heerlijkheid Aldenghoor. Het middelpunt van het landgoed vormt het ven, de Groote Bedelaar, een meertje van ongeveer 4 ha oppervlakte. Den naam heeft het gekregen — zeker niet vóór de 19e eeuw — door de hieraan verbonden legende van den verloren zoon, die in den Kerstnacht teruggelaten bij zijn vader, den bewoner van het kasteel ter plaatse van het tegenwoordige meertje, door dezen wreed werd afgewezen. Het kasteel zonk dan tot onpeilbare diepte weg in het water. Men vond er nooit iets van terug, doch sommigen mee-

nen ter middernacht met Kerstmis een klok uit de diepte te hebben hooren luiden. Op kaarten vindt men dit ven aangeduid als Groote Bedelaar, ter onderscheiding van het nabijgelegen, thans grootendeels verlande ven de Kleine Bedelaar.

Voordat dit terrein in bezit kwam van Prof. Dubois, zag het er dor en onvruchtbaar uit. Een groot gedeelte was heide, een ander gedeelte was met armoedige jonge dennen en berken begroeid; slechts minder dan een hectare met oude dennen. Het aanschijs is thans totaal veranderd. De Bedelaar is thans veel rijker geworden door zijn weelderigen en schoonen plantengroei. Prof. Dubois wist dit te bereiken en door verlaging van den waterstand en door doelmatige bemesting en aanplanting. Zijn hoofddoel was, hier te stichten een natuurreservaat of natuurpark, waar planten en dieren zich vrij konden uitleven. Dat hij hierin geslaagd is, daarvan hebben zich allen kunnen overtuigen.

I. Geologische geschiedenis van het ven De Groote Bedelaar.

Prof. Dubois heeft zelf de geschiedenis op „De Bedelaar” uiteengezet, doch daar de beschikbare tijd slechts kort was, had hij verslaggever dezes verzocht, in zijn naam reeds iets mede te deelen, omtrent documenten uit het geologisch verleden, die de excursionisten onderweg reeds te zien zouden krijgen. Dit kwam ongeveer op het volgende neer:

„Uit het eenige kilometers breede Maasalluviaum stijgen wij voorbij het kasteel Horn omhoog op de veel ongelijkere diluviale zandgronden, die wij bij de hoeve Waerenberg doorsneden vinden, door het aldaar tot meer dan een halve km breede dal der kleine Molen- of Haelensche beek, dat twee terrassen bezit: één nabij Waerenberg, een tweede, hooger terras, halfweg „De Bedelaar”. Het laatste, het Noordelijke, kruist schuin den spoorweg en is tot vlak bij Haelen met het oog te vervolgen. Dit breede en diepe dal heeft zijn weergaden in de dalen der Heythuizer beek met het Leudal en der Zelsterbeek, beken, die zich, tot Neerbeek vereenigd, in de Maas storten. Deze dalen werden reeds door Lorié als deltatakken van de Maas in een laat-diluviaal stadium herkend. „De Bedelaar” ligt op eenige meters hooger niveau en is, evenals tal van andere meer Oostelijk gelegen vennen van Limburg en Noord-Brabant (o.a. de vennen van Oisterwijk), een overblijfsel van diluviale Maastakken, ouder dan de genoemde dalen.

Op „De Bedelaar” aangekomen, zette Prof. Dubois ons, na een hartelijke begroeting door den Voorzitter, de geologische geschiedenis van het ven nader uiteen. Prof. begon met te verklaren, hoe het kwam, dat deze meander in de diluviale Maasdelta als ven bewaard gebleven was. Dat 't inderdaad een meander is, is duidelijk te zien aan den vorm van het ven. 't Ven is namelijk door twee inspringende schiereilanden in drie lobben verdeeld, allen O.N.O.waarts gericht, evenals de ge-